

Vragen aan het college in de commissie van 26 augustus 2020

Vragen van Leefbaar Hilversum aan wethouder Scheepers over watermanagement (agendapunt 5)

Inleiding

Zoals wellicht bekend is in 2000 een grote investering door de Gemeente Hilversum gedaan in de Oude Haven welke verworpen is tot een mooi Stadspark.

Hierin heeft ook het Waterschap bijgedragen door de Oude Haven uit te baggeren.

De Oude Haven is een belangrijke afwatersysteem van overtollig regenwater. Ook komt veel mooi kwelwater aan de kop van de Oude Haven hierin terecht.

Door de oude historie ligt de uitgegraven Oude Haven erg verdiept tussen de Taludweg en Couperusweg/Badhuislaan en in het verlengde hiervan tussen Turfstraat en Oude Loswal. Dit laatste gedeelte is versmald omdat door de indertijd gepleegde nieuwbouw er eerst een duiker heeft gelegen en door de slechte afwatering later weer is uitgegraven.

In de herfstperiode wordt het blad langs de Taludweg en Couperusweg/Badhuislaan, Turfstraat/Oude Loswal door de aannemer van de Gemeente Hilversum van de taluds afgeblazen in de Oude Haven. Voor de taluds met de bomen kan dit goed zijn voor de biodiversiteit maar mede door de mooie bomen in de Oude Haven valt veel blad in het waterkanaal.

Vanuit de Koningsstraat/Havenstraat is er een inlaat aangebracht om het hemelwater via de Oude Haven af te voeren. Hierdoor komt veel vuil mee en blijft als een bezinksel op de bodem liggen van de Oude Haven.

In het verleden was er veel vis aanwezig in de Oude Haven. Snoekbaars en grote karpers paaiden hier op los waardoor scholen met kleine visjes rondzwommen. Doordat deze er niet meer zijn laat hierdoor de IJsvogel zich de laatste 2 jaar niet meer zien. Omdat de Oude Haven zo vol ligt met blad, takken, bezinksel en veel rommel zie je dat het vuil zich veelal in de Oude Haven ophoopt en bij de 'trechter' die is ontstaan dat bij het versmalde gedeelte achter de Hondenbrug (Loosdrechtseweg) vaak een opeenhoping van drijfvuil blijft hangen. Op verzoek van de bewoners heeft de Gemeente Hilversum meerdere malen het opgehoopte drijfvuil uit het water gevist zodat de doorstroming iets werd verbeterd en er verder geen stankoverlast ontstond.

Voor zowel aan het Waterschap en de Gemeente Hilversum heb ik de volgende vragen:

1. Ik heb begrepen dat in het onderhoudsplan van de Waterschap dit soort afwateringskanalen iedere 15 jaar uitgebaggerd dienen te worden. Dat zou voor de Oude Haven betekenen dat dit in 2015 gerealiseerd had moeten zijn.
 - Kan de Waterschap mij aangeven hoe het komt dat dit nog niet gebeurd is en wat nu de planning hiervoor is?
 - En wat is de reactie van de gemeente Hilversum hierop?
2. In het WMP staat *"Het waterschap en de gemeente willen afspraken maken over een efficiënt beheer en onderhoud van de oppervlaktewateren in Hilversum. Deze werkafspraken, die komend jaar in een voorstel zullen worden vervat, zijn niet van invloed op de inhoud van dit Watermanagementplan"*. Ondertussen heb ik begrepen dat het overleg met elkaar tot op heden erg 'stroperig' verloopt. Afstemmingen over de werkzaamheden van oppervlaktewater zoals het uitbaggeren van sloten en kanalen laten te wensen over. Plotseling aanwezige bagger op de kanten van de sloten veroorzaakt overlast bij bewoners waardoor de gemeente plotseling voor een voldongen fijt staat om dit op te ruimen. Want zegt het Waterschap "dit is de verantwoording van de gemeente Hilversum".
 - Hoe en in welke frequentie is er tot op heden tussen de betreffende afdelingen van de Gemeente Hilversum en Waternet G&V gecommuniceerd over de oppervlaktewateren van Hilversum?

- En zo ja, wat is hierover gecommuniceerd?
 - En hoe denken beide partijen een structurele oplossing voor goede communicatie en overleg te vinden?
3. Aanstane woensdag wordt in de Commissievergadering van de Gemeente Hilversum gesproken over het Gemeentelijk Watermanagement Plan 2021 – 2026 welke door de commissie vastgesteld dient te worden.

Het thema van de GWP heet ‘Duurzaam omgaan met water’. Nu wordt in bijlage 2, blz 52/53 van het document het volgende door het Waterschap gezegd met in blauw de reactie van de gemeente Hilversum:

Het waterschap zorgt ook voor voldoende en schoon oppervlaktewater en voor droge voeten in de polder Hilversumse Meent en Kerkelanden. De westkant van Hilversum watert af op de lager gelegen Polder Kortenhoef en de waterrijke natuurgebieden aldaar. Een goede waterkwaliteit is belangrijk voor de biodiversiteit en de ontwikkeling van deze kwetsbare Natura2000 gebieden. Graag onderzoeken we samen met de gemeente Hilversum hoe we de waterkwaliteit kunnen verbeteren om de gestelde KRW doelen te behalen en welke maatregelen hiervoor het effectiefst zijn. In de Bijlage 2 Gemeentelijk Watermanagementplan Hilversum 2021-2026 14 april 2020 53 komende periode voeren wij hiervoor een monitoringsplan uit om te bepalen welke bronnen de grootste negatieve invloed hebben op de waterkwaliteit. Zoals in het plan is aangegeven (par. 3.1.2), zetten waterschap en gemeente zich gezamenlijk in om de Kaderrichtlijn Water-doelen (KRW) te halen voor het zogenaamde ‘oppervlakte-waterlichaam’ Kortenhoefse Plas. Geen aanleiding voor wijzigingen in plantekst.

- Vraag aan zowel het Waterschap als de Gemeente is of hier wel duurzaam mee wordt omgegaan?
 - Welke richtlijnen zijn er tot nu toe opgesteld als er nu over de KRW wordt gesproken?
 - Wordt het oppervlaktewater van de Oude Haven wel voldoende gecontroleerd en is de reactie van de gemeente naar het Waterschap (in blauw aangetekend) niet te kort door de bocht als u hetgeen in de inleiding leest?
4. Hoe kan het Waterschap samen met de gemeente Hilversum er voor zorg dragen dat er een structurele oplossing wordt gevonden voor de opeenhoping van vuil in de zgn. trechter achter de Hondenbrug?

Leefbaar Hilversum

Ben Bus

Conceptantwoord -penvoerder is Jet Lebbink, 035-629 2412, 06-23994506

Leefbaar Hilversum heeft technische vragen gesteld over agendapunt 5 van de commissie van 26 augustus. De vragen en de antwoorden daarop vindt u hieronder.

Kan de Waterschap mij aangeven hoe het komt dat dit nog niet gebeurd is en wat nu de planning hiervoor is?

In 2000 zijn door heel Nederland in het kader van een Rijksprogramma de waterbodems van het stedelijk water gesaneerd. Vervuilde baggerspecie is toen verwijderd, ook in Hilversum. De gemeente en het waterschap hebben hier toen samen aan meegewerkt en kregen hiervoor subsidie van het Rijk.

Het waterschap draagt zorg voor het watersysteem zodat er voldoende aan- en afvoer is van water en de waterkwaliteit op orde is. Voor de in haar legger opgenomen wateren doet ze dit door deze periodiek te maaien en te baggeren indien nodig. Voor de overige wateren ziet het waterschap er op toe dat de watergangen voldoende doorstroming houden.

De Oude Haven is momenteel niet opgenomen in de waterschapslegger, zodat het waterschap hier zelf geen onderhoud uitvoert. In 2018 zijn met alle gemeenten en het waterschap uniforme afspraken gemaakt over het onderhoud in het Handboek onderhoud oppervlaktewater in het kader

van de bestuurlijke samenwerking in het BOWA. Om zo te komen tot heldere werkafspraken en de laagste lasten voor de inwoners. Een voorwaarde is dat de wateren zijn opgenomen in de legger. Daarover willen we het komende jaar integrale afspraken maken voor de gehele gemeente, zoals te lezen is in het voorliggende GWP. Vanuit die situatie zal een nieuwe onderhoudsplanning opgesteld worden.

En wat is de reactie van de gemeente Hilversum hierop?

Het watersysteem van Hilversum is specifiek aangezien het in veel gevallen geen natuurlijk water betreft, dat ook niet in open verbinding staat met het hoofdafvoersysteem van het waterschap. Vooral in Hilversum oost maakt het onlosmakelijk deel uit van het hemelwater rioleringsstelsel, dat loost op geïsoleerde vijvers. Het Handboek onderhoud oppervlaktewater en de waterschapslegger voorziet hier onvoldoende in. Daarom is in het GWP afgesproken om tot gezamenlijke structurele afspraken te komen, waarmee het onderhoud tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten kan worden uitgevoerd door één van de twee partijen en met de minste overlast voor de omwonenden.

De Oude Haven staat in open verbinding met het oppervlaktewater en streven is deze te laten opnemen in de waterschapslegger.

Hoe en in welke frequentie is er tot op heden tussen de betreffende afdelingen van de Gemeente Hilversum en Waternet G&V gecommuniceerd over de oppervlaktewateren van Hilversum?

In het kader van het GWP is veelvuldig gesproken over de noodzaak om te komen tot integrale afspraken over het onderhoud van het watersysteem van Hilversum. In het GWP is opgenomen dat hierover uiterlijk volgend jaar gezamenlijke afspraken zijn gemaakt.

En zo ja, wat is hierover gecommuniceerd?

Over het aanbrengen van vuil op de oever is gecommuniceerd met het waterschap. De aangrenzende grondeigenaren zijn verplicht het vuil te ontvangen van slootwerkzaamheden (in dit geval de gemeente).

En hoe denken beide partijen een structurele oplossing voor goede communicatie en overleg te vinden?

In het GWP is de gezamenlijke afspraak opgenomen om uiterlijk volgend jaar tot structurele en integrale afspraken over het onderhoud van het watersysteem in Hilversum te komen. De overleggen voor het GWP waren constructief en verliepen in een goede sfeer en geven voldoende vertrouwen voor de toekomst. Lees hiervoor ook de reactie namens het Dagelijks Bestuur van het waterschap opgenomen in het GWP

Vraag aan zowel het Waterschap als de Gemeente is of hier wel duurzaam mee wordt omgegaan?

Momenteel wordt door het waterschap een monitoringsprogramma opgestart om te kunnen komen tot de juiste en kosteneffectieve maatregelen voor de verbetering van de waterkwaliteit.

Welke richtlijnen zijn er tot nu toe opgesteld als er nu over de KRW wordt gesproken?

De doelen en maatregelen voor de volgende fase van KRW programma van 2022-2027 worden momenteel vastgesteld en zijn in overleg met het waterschap en de gemeenten gemaakt. Hierin zijn geen specifieke maatregelen bepaald voor De Oude Haven. Dit is namelijk geen KRW waterlichaam. Wel is het toezien op een goede rioleringspraktijk, het voorkomen van foutieve aansluitingen en onderzoek naar het nut van baggeren als algemene maatregel vermeld. Het beleid van het GWP sluit hier goed bij aan. Net als bijvoorbeeld het zoveel mogelijk infiltreren van schoon hemelwater in de bodem.

Wordt het oppervlaktewater van de Oude Haven wel voldoende gecontroleerd en is de reactie van de gemeente naar het Waterschap (in blauw aangetekend) niet te kort door de bocht als u hetgeen in de inleiding leest?

Samen met het Waterschap vindt afstemming plaats over de kwaliteitseisen van de Oude Haven, welke afwatert naar het KRWwaterlichaam Kortenhoefse plassen. Dit staat ook zo vermeld in het GWP (blauwe tekst).

Hoe kan het Waterschap samen met de gemeente Hilversum er voor zorg dragen dat er een structurele oplossing wordt gevonden voor de opeenhoping van vuil in de zgn. trechter achter de Hondenbrug?

Het verwijderen van drijfvuil is een taak van de gemeente. Regelmatig wordt dit verwijderd. Van overmatig drijfvuil ontvangt de gemeente graag een MOR-melding (melding openbare ruimte), waarop direct actie wordt genomen.

Ook het aanpassen van het groenbeheer door het terugsnoeien van overhangende bomen en het afvoeren van bladeren kan hier in belangrijke mate aan bijdragen.

Technische vragen van het CDA over het Gemeentelijk Watermanagementplan Hilversum 2021-2026

Het CDA heeft technische vragen gesteld over agendapunt 5 van de commissie van 26 augustus. De vragen en de antwoorden daarop vindt u hieronder.

1. Een vijver Anna's hoeve, overloopvijver is niet in het plan opgenomen? Waarom is dit niet in het Gemeentelijk Watermanagementplan Hilversum 2021-2026 opgenomen?

De vijvers Anna's Hoeve worden als onderdeel van het watersysteem Hilversum-oost voor de berging en infiltratie van hemelwater genoemd, zie watermanagementplan, paragraaf 3.1.2 "Oppervlaktewater".

2. Wat moet er gebeuren om hier (zie bovengenoemde vraag) een zwemvijver te kunnen maken?

Hiervoor moet het Zwemwaterprotocol worden gevolgd, zie collegebrief "Beantwoording art. 41 vragen CDA inzake Speelweidevijver en vijvers Anna's Hoeve"

3. "Wat is de implicatie van dit stuk om de vijver bij Anna's Hoeve af te koppelen om er zwemwater van te maken? En kunt u dit toelichten? En wat is het alternatief?"

Het onderzoek zwemwater Anna's Hoeve is geen onderdeel van het Watermanagementplan.

5. Wat houdt het plan van een eventuele samenwerking met het Waterschap Amstel Gooi en Vecht in? Kunt u dit toelichten?

Bij het riool- en waterbeheer in Hilversum wordt op alle onderwerpen doorlopend nauw samengewerkt met waterschap.

Specifiek zullen in de komende periode afspraken worden gemaakt over de verdeling van beheertaken tussen waterschap en gemeente van het oppervlaktewater.

Een initiatief tot zwemwater is een taak van de gemeente. Het waterschap adviseert bij onderzoek naar de waterkwaliteit.

6. Hebt u gekeken naar voorbeelden van watermanagementplannen in andere gemeenten, bij de realisatie van het Gemeentelijk Watermanagementplan voor Hilversum?

Ja

7. In de staatsliedenbuurt zijn gratis infiltratiekragen aangeboden aan 70 adressen. In totaal hebben circa 10 adressen gebruik gemaakt van deze actie. Er zijn erg weinig adressen die gebruik gemaakt hebben van de infiltratiekragen. Kan de wethouder dit toelichten?

In de praktijk ervaren we dat aanvraag van infiltratiekragen vaak gepaard gaat met werkzaamheden in de tuin. In reactie op de actie in de Staatslieden komen er aanvragen voor infiltratiekragen vanuit andere wijken door bewoners

die met hun tuin bezig zijn. Dit wil de gemeente graag stimuleren. De gemeente zal de communicatie rondom de "krattenaktie" gaan uitbreiden (zie GWP) om dit onder de aandacht te brengen.

8. Wat is het verspreidingsgebied van de gratis infiltratiekratten in de nieuwe ronde?

Heel Hilversum

9. Het is mogelijk om subsidie aan te vragen bij de provincie Noord-Holland voor voorbereiding en uitvoering van klimaatadaptie-maatregelen. Kunt u dit nader toelichten? Er wordt ook financiering vanuit het rijk verwacht om uitvoering van maatregelen te versnellen. Kunt u dit ook nader toelichten?

De provincie geeft subsidie voor voorbereidend onderzoek voor klimaatadaptieve maatregelen. Het Rijk geeft de komende jaren de mogelijkheid om subsidie aan te vragen voor de uitvoering van klimaatadaptieve maatregelen. Hierbij kan gedacht worden aan maatregelen als hemelwaterinfiltratie, de realisatie van waterberging, maar onder klimaatadaptatie valt ook het voorkomen van droogte- en hittestress.

10. Hoe zit het met de samenwerking in regioverband wat betreft watermanagement? Vooral als je kijkt naar de grootte van de opgave in het kader van duurzaamheid.

Het BOWA (Bestuurlijk Overleg Water) is een regionale samenwerking van gemeenten en waterschap. Hierin wordt gezamenlijk gewerkt aan klimaatadaptatie en duurzaamheid. Zo is gezamenlijk een stresstest wateroverlast uitgevoerd en worden gezamenlijk risicodialogen georganiseerd. De gezamenlijk opgaven duurzaamheid zoals bodemdaling, KRW-maatregelen en duurzame stedelijke ontwikkeling worden in dit het BOWA uitgewerkt. Tussen BOWA en Regio Gooi en Vecht vindt ook afstemming plaats over de aanpak.